

ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH QUỐC GIA TRONG BỐI CẢNH MỚI

NGUYỄN ĐĂNG QUẾ*

Năm 2023 là năm có ý nghĩa đặc biệt, khởi đầu trong hành trình phát triển mới của Học viện Hành chính Quốc gia dựa trên Kết luận của Thủ tướng Chính phủ về việc sáp nhập Trường Đại học Nội vụ Hà Nội vào Học viện và Quyết định số 27/2022/QĐ-TTg ngày 19/12/2022 của Thủ tướng Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Học viện Hành chính Quốc gia, Học viện có chức năng, nhiệm vụ mới, đòi hỏi năng lực kiến tạo tổ chức, phát huy nguồn lực một cách tối ưu để phát triển Học viện thực sự lớn mạnh, xứng tầm là trung tâm quốc gia và ngang tầm khu vực về đào tạo, bồi dưỡng, nghiên cứu khoa học về hành chính và quản lý nhà nước.

Từ khóa: Địa vị chính trị và pháp lý; định hướng phát triển; giải pháp; bối cảnh mới; Học viện Hành chính Quốc gia.

The year of 2023 is of special significance for the National Academy of Public Administration, starting its new development journey based on the Prime Minister's Conclusion on merging Hanoi University of Home Affairs into the Academy and Decision No. 27/2022/QĐ-TTg dated December 19, 2022 on the functions, tasks, powers and organizational structure of the National Academy of Public Administration. New mandated functions and tasks require the capacity of organizational development and optimal utilization of resources to develop the Academy strong and make it a truly national and regional center for training and research on administrative sciences and public management.

Keywords: Political and legal status; development orientations; solutions; new context; National Academy of Public Administration.

NGÀY NHẬN: 09/10/2022

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 28/11/2022

NGÀY DUYỆT: 10/01/2023

1. Sứ mệnh, giá trị và mục tiêu cốt lõi phát triển Học viện Hành chính Quốc gia

Đảng, Nhà nước luôn quan tâm đến công tác cán bộ và chú trọng xây dựng đội ngũ cán bộ vừa “hồng”, vừa “chuyên”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”¹, “Muôn việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”². Người dạy: “Đảng phải nuôi dạy cán bộ như người làm vườn vun trồng những cây cối quý

báu”³, “huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng”⁴. Quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng và thực hiện lời dạy của Bác, trong suốt quá trình hơn 64 năm xây dựng và phát triển, các thế hệ lãnh đạo, thầy giáo, cô giáo và học viên, sinh viên của Học viện Hành chính Quốc gia (HCQG) đã không ngừng nỗ lực, khắc phục khó khăn, vượt qua thách thức,

* TS, Học viện Hành chính Quốc gia

dạy tốt, học tốt, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, đóng góp quan trọng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước và xây dựng, bảo vệ Tổ quốc.

Với bề dày lịch sử về đào tạo, bồi dưỡng (ĐTBD) quản lý nhà nước (QLNN) và khoa học hành chính, Học viện HCQG luôn nỗ lực phấn đấu, không ngừng đổi mới, ĐTBD, phát triển năng lực của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức (CBCCVC) và nghiên cứu, tư vấn cho Đảng, Nhà nước về chính sách, pháp luật. Nhiều học viên, sinh viên của Học viện đã trưởng thành - là các nhà khoa học, nhà quản lý có uy tín; giữ trọng trách trong các cơ quan Đảng, Nhà nước, khẳng định uy tín và chất lượng ĐTBD của Học viện.

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và những hệ lụy từ đại dịch Covid-19 đã và đang đặt ra nhiều thách thức đối với mỗi quốc gia. Những tiến bộ công nghệ vượt bậc của cuộc cách mạng này đã tạo ra những thay đổi sâu sắc chưa từng có trong lịch sử nhân loại, đang đòi hỏi mỗi quốc gia phải tư duy toàn diện hơn về con đường phát triển của mình. Trong bối cảnh đó, quản trị quốc gia cần phải thay đổi, thích ứng, dự báo được thách thức để ứng phó; đồng thời, tích cực, chủ động đón nhận cơ hội, vận hội để phát triển.

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 mang đến nhiều cơ hội phát triển hơn nhưng luôn có xu hướng đi qua nhanh hơn, vì vậy, thời gian cho việc nắm bắt và đưa ra quyết sách từ những cơ hội cũng ngắn hơn. Quản trị quốc gia phải tạo lập thể chế cho phát triển, cải thiện môi trường kinh doanh, khuyến khích sáng tạo, huy động nguồn lực, phát huy tinh thần khởi nghiệp, tạo động lực mới, xung lực mới cho phát triển. Đồng thời phải tạo động lực, khởi nguồn những ước mơ khởi nghiệp, kiến tạo nên những thế hệ doanh nhân, nhà kỹ nghệ, nhà văn hóa, nhà khoa học, nhà quản lý, những con người xuất sắc ở những lĩnh vực khác nhau.

Theo đó, quản trị quốc gia hiệu quả là yêu cầu cấp thiết và nền hành chính kiến tạo, liêm chính, phục vụ Nhân dân, phục vụ cộng đồng

doanh nghiệp đã trở thành mệnh lệnh, là mục tiêu, là thước đo cho nền hành chính Việt Nam trong thế kỷ XXI.

Để xây dựng nền hành chính nhà nước liêm chính, minh bạch, trách nhiệm, hiệu lực, hiệu quả, phục vụ người dân và doanh nghiệp, trụ cột quan trọng nhất chính là xây dựng đội ngũ CBCCVC. Trong giai đoạn hiện nay, đổi mới, sáng tạo là một động lực phát triển quan trọng của Việt Nam. Đội ngũ CBCCVC trong giai đoạn mới phải mang *tinh thần đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, biết ủng hộ sáng kiến, ủng hộ cái mới, cái sáng tạo và biết tạo lập những điều kiện cần thiết cho tinh thần đổi mới, sáng tạo.*

Trong sự nghiệp xây dựng đội ngũ CBCCVC liêm chính, phục vụ Nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp, Học viện HCQG luôn là chủ thể chủ động, tích cực, dẫn đầu, thích ứng và sáng tạo trong gánh vác trọng trách này. Bên cạnh đó luôn luôn sáng tạo trong nghiên cứu khoa học hành chính; tham mưu và tư vấn cho Bộ Nội vụ, Chính phủ trong lĩnh vực hành chính và QLNN.

2. Bối cảnh phát triển mới của Học viện Hành chính Quốc gia

Năm 2023 là năm có một ý nghĩa đặc biệt trong hành trình phát triển của Học viện. Thực hiện Kết luận của Thủ tướng Chính phủ, Trường Đại học Nội vụ Hà Nội được sáp nhập vào Học viện HCQG. Quyết định số 27/2022/QĐ-TTg ngày 19/12/2022 của Thủ tướng Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Học viện HCQG, Học viện sẽ có địa vị chính trị, pháp lý cao hơn với nhiều chức năng, nhiệm vụ mới. Học viện cùng với nhiệm vụ bồi dưỡng CBCCVC, đào tạo sau đại học sẽ thực hiện đào tạo đại học với các ngành, chuyên ngành đào tạo mở rộng.

Quyết định số 27/2022/QĐ-TTg có những nội dung trọng tâm:

- Học viện HCQG là đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc Bộ Nội vụ. Học viện HCQG là đơn vị sự nghiệp hạng đặc biệt, là trung tâm

quốc gia thực hiện các chức năng ĐTBĐ năng lực, kiến thức, kỹ năng về hành chính, về lãnh đạo, quản lý cho CBCCVC; đào tạo nguồn nhân lực; nghiên cứu khoa học hành chính; tham mưu và tư vấn cho Bộ Nội vụ trong lĩnh vực hành chính và QLNN.

- Học viện HCQG có 14 nhiệm vụ, quyền hạn:

Thứ nhất, về bồi dưỡng CBCCVC: (1) Giúp Bộ trưởng Bộ Nội vụ tổ chức thực hiện chương trình, nội dung ĐTBĐ CBCCVC về hành chính và QLNN trên phạm vi cả nước theo quy định của pháp luật; (2) Bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng QLNN theo tiêu chuẩn ngạch công chức, chức danh nghề nghiệp viên chức theo quy định của pháp luật; (3) Bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng theo yêu cầu vị trí việc làm lãnh đạo, quản lý; vị trí việc làm chuyên môn, nghiệp vụ theo quy định của pháp luật; (4) Bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, phương pháp sư phạm cho giảng viên QLNN trong hệ thống cơ sở ĐTBĐ, nghiên cứu; (5) Bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng, nghiệp vụ quản trị, hành chính, QLNN cho lãnh đạo, quản lý, CBCCVC trong hệ thống chính trị và các đối tượng trong doanh nghiệp nhà nước; (6) Tham gia nghiên cứu, điều tra, khảo sát, đánh giá nhu cầu, chất lượng bồi dưỡng CBCCVC; nghiên cứu, đề xuất phương hướng đổi mới và nâng cao chất lượng bồi dưỡng đáp ứng yêu cầu của QLNN và nền công vụ; (7) Tổ chức tập huấn về nghiệp vụ quản lý ĐTBĐ cho CBCCVC làm công tác quản lý ĐTBĐ của các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, tổ chức chính trị - xã hội ở trung ương và các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và một số nhiệm vụ khác theo chỉ đạo của Bộ trưởng Bộ Nội vụ.

Thứ hai, đào tạo trình độ đại học, thạc sỹ, tiến sỹ theo quy định của *Luật Giáo dục đại học* và pháp luật hiện hành.

Thứ ba, về nghiên cứu khoa học: (1) Nghiên cứu khoa học hành chính, QLNN và khoa học chính sách phục vụ công tác giảng dạy của Học viện; (2) Nghiên cứu cung cấp các luận cứ khoa học về cải cách hành chính, cải

cách công vụ, công chức, chính sách công, chiến lược, biện pháp nâng cao năng lực và chất lượng đội ngũ CBCCVC và tổ chức bộ máy hành chính nhà nước phù hợp với từng giai đoạn phát triển; (3) Tham gia xây dựng các chương trình, đề án thuộc lĩnh vực hành chính và QLNN khi được cấp có thẩm quyền giao.

Thứ tư, hợp tác quốc tế trong ĐTBĐ, trao đổi học thuật, nghiên cứu khoa học hành chính, QLNN và các lĩnh vực liên quan.

Thứ năm, tổ chức biên soạn chương trình, tài liệu bồi dưỡng CBCCVC theo nhiệm vụ, quyền hạn được giao và theo sự phân công của Bộ trưởng Bộ Nội vụ; xây dựng, ban hành và phát triển các chương trình, giáo trình, tài liệu phục vụ đào tạo đại học, sau đại học theo quy định của pháp luật.

Thứ sáu, quản lý phôi và cấp các loại văn bằng, chứng chỉ thuộc lĩnh vực ĐTBĐ của Học viện theo quy định của pháp luật.

Thứ bảy, thực hiện công tác khảo thí và bảo đảm chất lượng ĐTBĐ của Học viện theo phân công của Bộ trưởng Bộ Nội vụ và theo quy định của pháp luật.

Thứ tám, xuất bản và phát hành tạp chí, bản tin, các ấn phẩm khoa học, giáo trình, tài liệu phục vụ cho hoạt động ĐTBĐ, nghiên cứu khoa học hành chính và QLNN theo quy định của pháp luật.

Thứ chín, quyết định và chỉ đạo thực hiện Chương trình cải cách hành chính đối với các tổ chức, đơn vị trực thuộc Học viện

Thứ mười, thực hiện công tác kiểm tra nội bộ, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, lãng phí trong các lĩnh vực hoạt động của Học viện và theo quy định của pháp luật.

Thứ mười một, quản lý tổ chức bộ máy, biên chế và số người làm việc; thực hiện các chế độ, chính sách; ĐTBĐ; thi đua, khen thưởng và kỷ luật đối với viên chức và người lao động của Học viện theo quy định của pháp luật và phân cấp của Bộ trưởng Bộ Nội vụ.

Thứ mười hai, quản lý tài chính, tài sản được giao theo quy định của pháp luật.

Thứ mười ba, phối hợp với các đơn vị của Bộ Nội vụ xây dựng chiến lược, chương trình, kế hoạch, quy chế và các văn bản quy phạm pháp luật khi được cấp có thẩm quyền giao.

Thứ mười bốn, thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn khác theo sự phân công của cấp có thẩm quyền và theo quy định của pháp luật.

3. Định hướng, giải pháp phát triển Học viện Hành chính Quốc gia trong giai đoạn mới

Để thực hiện tốt trọng trách mà Đảng và Nhà nước giao, Học viện cần phải đổi mới toàn diện, tạo *thế* và *lực* cho một giai đoạn phát triển mới. Cần thực hiện tốt các định hướng, giải pháp phát triển sau:

Một là, xây dựng khối đại đoàn kết trong tập thể Học viện HCQG. Điều này đòi hỏi mỗi viên chức, người lao động Học viện phải ý thức và mang trong tâm thức của người viên chức đầy trách nhiệm đối với nghề nghiệp, đối với sự phát triển của Học viện. Ban Giám đốc Học viện làm tốt công tác tư tưởng cho tập thể viên chức và người lao động Học viện để tạo sự thống nhất về ý chí và hành động trong việc triển khai Quyết định số 27/2022/QĐ-TTg nhằm đưa Học viện phát triển lên một tầm cao mới.

Hai là, Ban Giám đốc Học viện cần sớm rà soát, xây dựng tổ chức của các đơn vị thuộc và trực thuộc Học viện thực sự tinh gọn, phù hợp, thực sự là thiết chế để thực hiện chức năng, nhiệm vụ. Ban Giám đốc Học viện cũng cần sớm xây dựng quy định chức năng, nhiệm vụ của các đơn vị thuộc và trực thuộc Học viện, bảo đảm bao quát, toàn diện các chức năng, nhiệm vụ của Học viện; phân công, phân nhiệm phù hợp với các đơn vị thuộc và trực thuộc Học viện. Cùng với kiện toàn tổ chức, Học viện cần bố trí, sắp xếp viên chức và người lao động của các đơn vị thuộc và trực thuộc phù hợp với chuyên môn, yêu cầu thực hiện nhiệm vụ, duy trì sự đoàn kết trong tập thể Học viện.

Ba là, Học viện HCQG cần chủ động nghiên cứu, tổ chức thực hiện nhiệm vụ đào tạo đại học, thạc sỹ, tiến sỹ, bồi dưỡng

CBCCV. Tập thể viên chức, người lao động Học viện cần mang trong mình tâm nhìn, khát vọng trở thành một cơ sở giáo dục đại học hàng đầu, một trung tâm ĐTBĐ cán bộ lãnh đạo, quản lý ngang tầm khu vực Đông Nam Á và châu Á - Thái Bình Dương, đủ năng lực đảm nhận những trọng trách lớn lao trong sự nghiệp đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, bồi dưỡng CBCCV, khẳng định vị thế không thể thay thế để mỗi khi nhắc đến việc đào tạo về QLNN, hành chính công, quản lý công, chính sách, bồi dưỡng cán bộ cấp cao, cấp chiến lược là nhắc đến Học viện HCQG.

Bốn là, trong ĐTBĐ, Học viện cần quán triệt sâu sắc nguyên tắc người học thực sự là trung tâm, phải học thật, thực chất; lấy học viên làm trung tâm, nhà trường làm nền tảng, giảng viên làm động lực. Mọi nỗ lực đổi mới cần hướng đến nâng cao chất lượng ĐTBĐ, để quá trình ĐTBĐ tại Học viện phải là quá trình phát triển năng lực cho đội ngũ CBCCV để sau quá trình ĐTBĐ, người học có tri thức, kỹ năng tốt hơn, tâm lực và động lực cao hơn.

Mỗi thầy giáo, cô giáo tại Học viện phải thực sự là bậc thầy về tri thức lý luận và thực tiễn. Trong giai đoạn tới, Học viện cũng cần dành nguồn lực cần thiết để phát triển đội ngũ giảng viên, nghiên cứu, tăng cường các hoạt động trao đổi học thuật, các chương trình hợp tác quốc tế để ĐTBĐ nguồn nhân lực cho Học viện; cần có kế hoạch đầu tư để phát triển năng lực cho đội ngũ giảng viên; đồng thời, có cơ chế để Học viện thu hút nhiều hơn tri thức có uy tín về chính sách công, quản trị công, hành chính công và các ngành, lĩnh vực liên quan có thể tham gia vào quá trình ĐTBĐ tại Học viện.

Năm là, Học viện cần tiếp tục nghiên cứu, đổi mới các chương trình đào tạo đại học, thạc sỹ, tiến sỹ, chương trình bồi dưỡng CBCCV. Chương trình đào tạo đại học, thạc sỹ, tiến sỹ phải thực sự là hội tụ các được kiến thức của thời đại, có sự phân tầng theo bậc học. Nội dung chương trình bồi dưỡng phải gắn kết với nhu cầu và yêu cầu thực tiễn, bù đắp những thiếu hụt về kiến thức cho đội ngũ

CBCCV, đồng thời, trang bị những nền tảng cần thiết cho công việc trong tương lai. Kiến thức được truyền thụ phải tươi mới, không được phép giáo điều, khô cứng, cũ kỹ, lạc hậu và trùng lặp. Cần xác định chuẩn đầu ra, xây dựng các cấp độ năng lực cho mỗi chương trình bồi dưỡng một cách cụ thể, chi tiết, có sự lượng hóa cần thiết, có thể so sánh, kiểm tra và đánh giá. Chương trình ĐTBĐ không chỉ tập trung vào tri thức mà còn phát triển kỹ năng, định hướng giá trị; thiết lập khát vọng tương lai cho đội ngũ CBCCV; gắn kết giữa nâng cao kỹ năng phân tích, đánh giá, dự báo với xử lý tình huống thực tiễn.

Sáu là, Học viện cần quan tâm nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học, nâng cao tính độc lập, sáng tạo trong hoạt động nghiên cứu, tạo ra những sản phẩm có giá trị thực tiễn sâu sắc. Các sản phẩm khoa học phải góp phần tạo ra tri thức mới phục vụ có hiệu quả công tác ĐTBĐ đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý tiên phong, những nhà quản lý chiến lược có tầm nhìn toàn cầu, rộng mở, có khả năng gánh vác những trọng trách của đất nước, góp phần giải quyết những vấn đề thực tiễn cấp bách trong QLNN.

Bảy là, đổi mới phương pháp dạy và học tại Học viện, không ngừng đổi mới phương pháp giảng dạy, học tập, phát huy tính tích cực, sáng tạo, tự giác, tự học, tự nghiên cứu của người học, tăng cường trao đổi, thảo luận, tranh luận trong quá trình giảng dạy và học tập, kết hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa đào tạo lý thuyết trên giảng đường với nghiên cứu kinh nghiệm trong thực tiễn, học đi đôi với hành, chú trọng nâng cao trình độ kiến thức, năng lực tư duy sáng tạo, phương pháp quản lý, điều hành khoa học...

Tám là, mở rộng hợp tác quốc tế phù hợp với đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong lĩnh vực đào tạo và nghiên cứu khoa học hành chính. Tích cực nghiên cứu, tiếp thu những kinh nghiệm tốt về đào tạo CBCCV để vận dụng vào thực tiễn Việt Nam, phù hợp với điều kiện lịch sử, văn hóa và quá trình hình thành bộ máy nhà

nước, gắn liền với lịch sử của Đảng ta, của dân tộc ta.

Với vị thế là đơn vị sự nghiệp hạng đặc biệt, là trung tâm quốc gia thực hiện các chức năng ĐTBĐ năng lực, kiến thức, kỹ năng về hành chính, về lãnh đạo, quản lý cho CBCCV; đào tạo nguồn nhân lực; nghiên cứu khoa học hành chính; tham mưu và tư vấn cho Bộ Nội vụ trong lĩnh vực hành chính và QLNN, tiếp nối truyền thống, tăng cường lắng nghe tiếng nói từ thực tiễn để đổi mới công tác ĐTBĐ, nghiên cứu khoa học, tham mưu và tư vấn chính sách, chúng ta tin tưởng rằng, Học viện HCQG sẽ thể hiện và thực hiện xứng đáng vai trò và sứ mệnh trong sự nghiệp đào tạo nguồn nhân lực cho ngành Nội vụ, cho hệ thống chính trị và cho xã hội. Bồi dưỡng CBCCV, xây dựng nền công vụ trách nhiệm, chuyên nghiệp, hiện đại, thực tài, góp phần phát triển đội ngũ CBCCV, thực sự là hoa tiêu trong quản trị quốc gia hiện tại, nhằm góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng Việt Nam đến năm 2030, kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng là nước đang phát triển, có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao. Đến năm 2045, kỷ niệm 100 năm thành lập nước, trở thành nước phát triển, thu nhập cao như Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII đã xác định □

Chú thích:

1, 2. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 5*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, xuất bản lần thứ 3, 2011, tr. 309.

3, 4. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 2*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 280.

Tài liệu tham khảo:

1. *Nghị định số 63/2022/NĐ-CP ngày 12/9/2022 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Nội vụ.*

2. *Quyết định số 05/2018/QĐ-TTg ngày 23/01/2018 của Thủ tướng Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Học viện Hành chính Quốc gia.*

3. *Quyết định số 27/2022/QĐ-TTg ngày 19/12/2022 của Thủ tướng Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Học viện Hành chính Quốc gia.*